

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221201428
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8221201428.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: V. O., D.. XX.XX.XXXX, N. XXX XX N., o zaplatenie 4.119,17 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu za m i e t a .
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 29.7.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 4.119,17 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili spolu dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / . XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku vo výške 6300 Eur („Schválená výška pôžičky“) Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 87,84 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 10540,8 Eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 3846,64 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom zo dňa 26.10.2018 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Právny predchodca žalobcu využil oprávnenie a dňa 19.12.2018 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.12.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel právny predchodca žalobcu počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 4119,17 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko

oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručeníu piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 598,14 Eur, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 7749,6 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení. Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení Spolu Istina (Eur) 25 87,84 2196 5553,6 = 7749,6. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 3846,64 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. V zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú príslušenstvom pohľadávky aj náklady spojené s jej uplatnením t.j. v predmetnej veci sú týmito nákladmi náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Uvedené náklady žalobca eviduje v Prehľade splátok a úhrad (v stĺpci „MP3“) vo výške 216,21 Eur. Istina + Náklady - Úhrady = Dĺžná suma 7749,6 Eur + 216,21 Eur - 3846,64 Eur = 4119,17 Eur. Náklady na vymáhanie pohľadávky si žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške 216,21 Eur. Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ vo výške 4717,31 Eur, zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 598,14 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 29.11.2021, v ktorom uviedol, že je pravdou, že s právnym predchodcom žalobcu uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa XX.XX.XXXX. Uvedený vzťah medzi žalovaným ako dlžníkom a žalobcom ako veriteľom možno považovať za vzťah spotrebiteľský. Zo strany žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu mi nebolo vysvetlené, akú celkovú sumu úveru budem musieť zaplatiť a aká bude výška úroku po fixných úrokoch. Predchodca žalobcu nekonal s odbornou starostlivosťou a zanedbal túto povinnosť. Nepreveril si schopnosť spotrebiteľa splácať úver, či v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Právny predchodca žalobou neanalyzoval osobný rozpočet žalovaného - spotrebiteľa. Veriteľ pravdepodobne uplatnil toto právo po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. Aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu výzvy predčasného splatenia. Vzniesol námietku premlčania dlhu, resp. jednotlivých splátok. Namietal neprijateľnosť zmluvných podmienok.

4. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 20.12.2021, na ktorom žalovaný uviedol, že zmluva bola uzatváraná tak, že prišiel do spoločnosti Quatro a požiadal o pôžičku na nábytok a na zariadenie bytu. Nepýtali sa ho, aké má mesačné výdavky. Nikto to s ním neriešil. Následne sa dostal do zlej finančnej situácie, kedy nemal na splácanie splátok. Momentálne je v lepšej finančnej situácii, vedel by dlh splatiť v splátkach.

5. Súd na uvedenom pojednávaní dňa 20.12.2021 pojednával po ospravedlnení žalobcu a jeho právneho zástupcu postupom podľa § 180 CSP v ich neprítomnosti a na nariadenom pojednávaní postupom podľa § 204 CSP oboznámil podania strán sporu a listinné dôkazy, a to: žaloba na čl. 1-4, zmluva o spotrebiteľskom úvere na čl. 13, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere na čl. 14-16, splátkový kalendár na čl. 17-18, príkaz na úhradu na čl. 19, doklad o mzde na čl. 22, predžalobná upomienka na čl. 23, doručka na čl. 24, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru na čl. 25, prehľad splátok a úhrad na čl. 25-26, vyjadrenie žalovaného na čl. 53-54, oznámenie o neúčasti na pojednávaní na čl. 58-59 a ďalší obsah spisu, pričom uvedené pojednávanie s poukazom na ustanovenie § 295 CSP a § 150 ods. 2 CSP odročil za účelom výzvy žalobcu, aby oznámil súdu výšku poskytnutej sumy pôžičky a vysvetlil rozpor v uvedenej sume v zmluve o pôžičke (celková výška a mena úveru) vo výške 6.300,- eur a sume uvedenej v príkaze na úhradu na účet príjemcu (žalovaného) dňa 17.10.2016 (čl. 19 spisu) vo výške 4.336,23 eur, zároveň uviedol akým spôsobom overoval bonitu žalovaného, pokiaľ v zmluve je uvedený priemerný čistý mesačný príjem XXX,- eur a podľa výplatných pásov, ktoré k žalobe pripojil, čistá mzda žalovaného je vo výške XXX,XX eur (zvýrazniac, že táto suma je bez zrážok).

6. Nakoľko nielen po vyjadrení žalovaného vyvstali sporné skutočnosti v tejto spotrebiteľskej veci, vyzval súd podľa záverov na pojednávaní, žalobcu, aby oznámil súdu výšku poskytnutej sumy pôžičky a

vysvetlil rozpor v uvedenej sume v zmluve o pôžičke (celková výška a mena úveru) vo výške 6.300,- eur a sume uvedenej v príkaze na úhradu na účet príjemcu (žalovaného) dňa 17.10.2016 (č.l. 19 spisu) vo výške 4.336,23 eur a zároveň uviedol akým spôsobom overoval bonitu žalovaného, pokiaľ v zmluve je uvedený priemerný čistý mesačný príjem XXX,- eur a podľa výplatných pásov, ktoré k žalobe pripojil, čistá mzda žalovaného je vo výške XXX,XX eur (zvýrazniac, že táto suma je bez zrážok).

7. Právny predchodca žalobcu na spomínanú výzvu súdu reagoval podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.12.2021, v ktorej uviedol, že nové skutočnosti, že sa malo jednať o konsolidovanú pôžičku, pričom žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 6.300 Eur. Prostredníctvom tejto konsolidovanej pôžičky vo výške 6300 Eur žalovaný vyplatil ďalšie 2 pôžičky. Išlo o pôžičku pod č. XXXXXXXX, kde uhradil sumu 1963,77 Eur a ďalšiu pôžičku, kde bola uhradená suma vo výške 4336,23 Eur. Zároveň uviedol, že poslať aj prehľad konsolidácie pôžičky evidovanej pod č. XXXXXXXX.

8. Nakoľko žalobca nedostatočným spôsobom doplnil svoje skutkové tvrdenia súd ho opätovne vyzval výzvou zo dňa 10.1.2022 postupujúc podľa § 295 CSP a § 150 ods. 2 CSP, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil súdu zmluvy, ktoré spomína vo vyjadrení doručenom súdu 31.12.2021 a zároveň predložil rozpis splácania týchto úhrad (prehľady splátok a úhrad) k týmto zmluvám. Zároveň, aby doplnil skutkové tvrdenia ohľadom týchto konsolidovaných pôžičiek, aby z nich bolo zrejmé, z akej sumy (istina, prípadne úrok, poplatky) boli vypočítané "konsolidované" dlžné sumy, o aké dlhy išlo (zosplatnené, nepremičané, atď.) o aké pôžičky, z akých zmlúv, v akej výške mali byť poskytnuté a následne ktorá časť z nich (istina, úroky, poplatky, v akej výške) mali byť zahrnuté do konsolidačnej pôžičky. Súd poučil žalobcu, že na prostriedky procesného úroku nepredložené v stanovenej lehote neprihliadne.

9. Na uvedenú výzvu žalobca v koncentračnej lehote nereagoval, pričom uvedená výzva bola jeho právnomu zástupcovi doručená dňa 17.1.2022.

10. Následne bol dňa 7.2.2022 súdu doručený návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu. Uznesením sp. zn. 6Csp/58/2021 zo dňa 10.2.2022 súd pripustil, aby do konania namiesto žalobcu vstúpila do konania spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154.

11. Súd následne vyzval žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., či trvá na podanej žalobe, pričom žalobca na uvedenú výzvu súdu reagoval podaním doručeným súdu dňa 23.2.2022 s tým, že na žalobe trvá a predkladá súdu zmluvu č. XXXXXXXX spolu s prehľadom splátok a úhrad, kde je možné vidieť konsolidáciu vo výške 1.960,48 Eur. Preplátok vo výške 3,29 Eur bol preúčtovaný a je ho možné vidieť v prehľade splátok a úhrad v zmluve č. XXXXXXXX. Napriek výzvam súdu sa žalobca ku skúmaniu bonity žalovaného nevyjadril.

12. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 18.3.2022, na ktoré sa nedostavil žalobca a jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčasť ospravedlnili a dali súhlas s prejednaním veci v neprítomnosti. Z uvedených dôvodov postupom podľa § 180 CSP súd pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

13. Na pojednávaní dňa 18.3.2022 súd v súlade s § 204 CSP oboznámil podania strán sporu a listinné dôkazy: zápisnica na č.l. 63-65, podanie právneho predchodcu žalobcu na č.l. 70-72, správa zmluvy na č.l. 75, podanie PZ žalobcu na č.l. 83-86, uznesenie súdu na č.l. 106, výzva na č.l. 108, podanie žalobcu na č.l. 117-119, potvrdenie na č.l. 120, prehľad zostatkov na č.l. 121, prehľad splátok a úhrad na č.l. 122, zmluva o spotrebiteľskom úvere na č.l. 123, prehľad splátok a úhrad na č.l. 124 a ostatný obsah spisu, pričom na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovné:

14. Právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa XX.XX.XXXX uzatvorili zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru. V zmluve boli dojednané tieto podmienky: celková výška a mena úveru 6.300 eur, celkové náklady spotrebiteľa 4.240,80 Eur, celková čiastka 10.540,80 eur, sadzba poistenia 0 %, počet splátok 120, RPMN 11,90 %, prvá splátka splatná dňa 20.11.2016, odplata 11,90 %, splátka 87,84 Eur, priemerná hodnota RPMN 14,48 %, fixná ročná úroková sadzba 11,90 %, termín konečnej splatnosti 20.10.2016, najvyššia

prípustná výška odplaty 20,20 %, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, doba trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy.

15. K zmluve ako doklad o príjme boli predložené: výplatná páska za mesiac 8/2016 s čistým príjmom žalovaného XXX,XX Eur a 7/2016 s čistým príjmom XXX,XX Eur, dohoda o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 01.10.2015 zo dňa 01.10.2016.

16. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že má priemerný čistý mesačný príjem XXX eur a že nemá žiadne mesačné finančné výdavky (napr. Splátky úverov, hypoték, lízingov) a ani žiadne iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón).

17. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 26.10.2018 označeným ako predžalobná upomienka upozornil žalovaného, že má nedoplatok na splátkach v celkovej výške 263,52 eur a upozornil ho, že v ak nedôjde do 5.12.2018 k úhrade splátky splatnej v mesiaci 8/2018, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť.

18. Podaním zo dňa 22.12.2018 (čl. 25 spisu) žalobca oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz a dlžná čiastka predstavuje k dnešnému dňu sumu v celkovej výške 5.906,50 eur.

19. Uznesením sp. zn. 6Csp/58/2021 súd pripustil, aby na miesto žalobcu vstúpila do konania spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtka 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35831154.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako "zákon o spotrebiteľských úveroch") spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

21. Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

22. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

24. Podľa § 7 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banka sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať

údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

25. Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľa, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

26. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) , banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a) , ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a , banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 9 ods.2 písm. f) ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 9 ods.2 písm. k) ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

29. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 , b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) , s) , z) a aa) , c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa 1) a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b) f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. 18aa)

30. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

31. Podľa § 11 ods.2 zákona ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia

na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

32. Podľa § 15 ods.1 zákona ZoSÚ zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

33. Vychádzajúc z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdajoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

34. Veriteľ v zmysle § 7 a 11 zákona o spotrebiteľských úveroch je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie 100 % istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ napr. dostane výpoveď z pracovného pomeru alebo dlhodobu ochorenie. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácie dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 22Co/107/2018).

35. Podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu(18b) na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,18b) a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak sa postupuje podľa predpisov

upravujúcich riešenie krízových situácií na finančnom trhu,^{21a}) upravujúcich konkurzné konanie,²²) alebo ide o prechod pohľadávky z banky, pobočky zahraničnej banky alebo finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu,⁶) na banku, pobočku zahraničnej banky alebo finančnú inštitúciu podľa osobitného predpisu,⁶) s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska.

36. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

37. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

38. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

39. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

40. Zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (čl. 13 spisu) a až následne po doplnení skutkových tvrdení žalobcom súd zistil, že sa malo jednať o spotrebiteľský úver na konsolidáciu záväzkov z ďalších zmluvných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným. V zmluve boli uvedené tieto podmienky: celková výška a mena úveru 6.300 eur, celkové náklady spotrebiteľa 4.240,80 Eur, celková čiastka 10.540,80 eur, sadzba poistenia 0 %, počet splátok 120, RPMN 11,90 %, prvá splátka splatná dňa 20.11.2016, odplata 11,90 %, splátka 87,84 Eur, priemerná hodnota RPMN 14,48 %, fixná ročná úroková sadzba 11,90 %, termín konečnej splatnosti 20.10.2016, najvyššia prípustná výška odplaty 20,20 %, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, doba trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. Bližšie skutočnosti ohľadom toho, že má ísť o konsolidáciu záväzkov a o aké úvery sa má jednať v zmluve uvedené nie je.

41. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX plynie, že žalovaný má mať príjem XXX eur a žiadne iné mesačné finančné náklady (napr. splátky úverov, hypoték lízingov) a ani žiadne iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón). Žalovaný na pojednávaní potvrdil, že žiadne skutočnosti ohľadom jeho výdavkov poskytovateľom pôžičky zisťované neboli. Z výplatných lístkov na čl. 22-23 spisu plynie, že žalovaný mal v mesiaci 8/2016 príjem XXX,XX eur a mesiaci 7/2016 príjem XXX,XX eur.

42. Čo sa týka predloženia listín preukazujúcich splnenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj ozrejmenia príjmu žalovaného v zmluve XXX eur a na výplatných lístkoch v sume XXX,XX eur, resp. XXX,XX eur, žalobca na výzvu súdu, žiadnym spôsobom nereagoval.

43. Súd je toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, ktorú žalobca považuje za základ, od ktorého odvodzuje svoj nárok, je zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník

zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

44. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

45. Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

46. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

47. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená za zvláštnych okolností, keďže v Štandardných spotrebiteľských informáciách o spotrebiteľskom úvere (čl. 14 spisu) je uvedené, že ide o bezúčelový úver a následne na výzvu súdu, žalobca uvádza, že išlo o účelový úver, teda o úver na konsolidáciu predchádzajúcich úverov/úveru. jednotlivými úvermi boli veľmi krátke obdobia.

48. Nový úver za vysokú cenu je síce vnímaný zo strany spotrebiteľa ako záchranný produkt, no v skutočnosti, ak je spotrebiteľ vo finančnej tiesni a berie úver, aj keď nemá na jeho splatenie a spolieha sa na prax veriteľa, že po čiastočnom zaplatení sa bude „vec riešiť novým úverom“, tak takýto postup veriteľa je bez odbornej starostlivosti a ide obojstranne o nezodpovedný postup. Kým však na strane spotrebiteľa ide o tieseň vytvorenú tlakom z viacerých úverov, tak zo strany dodávateľa ide o postup bez odbornej starostlivosti, ktorý civilistika zohľadňuje pri vyhodnocovaní vady právného úkonu. Veriteľ musí počítať s vyvodením dôsledkov zo strany súdu súvisiacich s podcenením bonity dlžníka. Je neakceptovateľné, aby sa spotrebiteľom poskytovali úvery do takej miery, že na dlhé až viacročné obdobia sa spotrebiteľia nezodpovednou úverovou praxou veriteľov zaúverujú až do nezvládnuteľných rozmerov. Opatrenia súdu sú v takýchto prípadoch plne kompatibilné s cieľmi smernice o spotrebiteľských úveroch (bod 26 preambuly).

49. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ho skutočne zaujímala bonita žalovaného, keď ho zaujímali len príjmy, ktoré pri vzatí pôžičky, ani nezodpovedali reálnej výške, ktorá mala byť preukazovaná výplacnými lístkami. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, súd prvej inštancie považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé prívodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver (viď podporne odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. XCo/X/XXXX).

50. Aj zo zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že posúdenie bonity žalovaného nespĺňalo ani minimálne štandardy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom aj na uvedené, aj výšku príjmu uvedenú v zmluve nezodpovedajúcu predloženým výplacným dokladom, a tomu, že vôbec neboli zisťované výdavky žalovaného, má súd za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyiac predpokladá, aby údaje, ktoré

dlužník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlužník objektívne podložil (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.XXCo/XXX/XXXX).

51. Pre porovnanie podľa rakúskej právnej úpravy je neplatný právny úkon, ak niekto využije ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyselnosť, neskúsenosť alebo rozrušenie mysle iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere (§ 879 ABGB ods. 2 č.4).

52. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

53. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Civilnoprávna úžera spôsobuje neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za užernú cenu úveru (NS ČR XXCdo/XXXX/XX).

54. V danom prípade súd nemohol prehliadnúť skutočnosť, že právny predchodca žalobcu postupoval nedbanlivo, ak dostatočne neoveril životné náklady, dlhy a celkovú bonitu spotrebiteľa úverovej zmluvy. Dlhy sa týkali najmä predchádzajúceho úveru, pričom nedostatok finančných prostriedkov pôsobil o to viac na rozhodovanie žalovaného. Nehovoriac o skutočnosti, že žalobca s povinnosťou postupovať s odbornou starostlivosťou si musel byť vedomý nedostatkov, ktoré spôsobovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov (vid' § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch (neuvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN, resp. v zmluve (čl. 123) absencia údajov v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch - termín konečnej splatnosti nevyjadrený konkrétnym dátumom spôsobujúce bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zo zmluvy z čl. 123 spisu), a ktorý mal byť uvedeným spôsobom refinancovaný a preto súd neposkytol ochranu takému úverovaniu, pri ktorom dôjde nekalým konaním k refinancovaniu úveru vo výške nezodpovedajúcej reálnemu stavu zneužívajúc tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky sociálne slabšieho spotrebiteľa pri nedostatočnej schopnosti spotrebiteľa zvládnuť splátky a tak dosiahnuť ďalší profit na predĺžení premičacej lehoty, sankciách, paušalizovaných poplatkoch a nákladoch na vymáhanie. Spotrebiteľ sa tak pre omeškanie so splátkami môže dostať do nezávládnuteľného kolotoča úverov.

55. Súdu aj z vlastnej rozhodovacej činnosti je známe, že spotrebiteľa berú ďalšie úvery, aby splatili predchádzajúce úvery. Aj samotný žalovaný po predchádzajúcich úveroch bral ďalší úver, ktorý je predmetom tohto konania a to z dôvodu, aby splatil predchádzajúci, nesplatený úver. Zároveň ak má žalovaný problémy so splácaním istiny úveru, je veľmi pravdepodobné, že nebude schopný platiť príslušenstvo pohľadávky. Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľkoročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám. Takýto stav je na úkor kvality spotrebiteľa splatiť úver za podmienok vopred stanovených žalobcom, ktoré až na výšku úveru žalovaný nemohol nijako ovplyvniť (štandardná formulárová zmluva). Na začiatku všetkého je nedostatok odbornej starostlivosti obchodného zástupcu veriteľa pri nevyhodnotení núdze a čiastočnej ľahkomyselnosti spotrebiteľa.

56. Povinnosť súdu z úradnej moci preskúmať či veriteľ posúdil bonitu spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/2018 zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 Smernice európskeho parlamentu a rady 2008/48/Es sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinností stanovenej v článku tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy

o úvere sporej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

57. Ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. XCo/XX/XXXX, XXCo/XXX/XXXX, XCo/XXX/XXXX V. XXCo/XXX/XXXX).

58. Postupníkovi spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. bolo v súlade s § 20 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozhodnutím zo dňa 05.08.2016, čím je nepochybne splnená podmienka prechodu, resp. prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch.

59. Pre platnosť postúpenia sa však vyžaduje preukázanie splnenia ďalšej podmienky v zmysle § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda, že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne konečnej splatnosti, resp. že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom.

60. Keďže právny predchodca žalobcu pre porušenie povinností v § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, potom žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania a bez platného postúpenia záväzku, nie je na strane žalobcu ani dostatok aktívnej vecnej legitímácie uplatňovať pohľadávku.

61. Je nereálne pri zistených skutkových okolnostiach predpokladať, že veriteľ s odbornou starostlivosťou posudzoval príjmové a výdavkové pomery žalovaného, jeho bonitu, zväzraciac, že samotný príjem v zmluve (čistý príjem XXX eur) nezodpovedal výplatným lístkom (XXX,XX Eur 8/2016, XXX,XX eur 7/2016). Žalobca vôbec neskúmal výdavky žalovaného, pričom len z predložených dokladov je zrejmé, že žalovaný je vlastníkom telefónu, teda je zrejmé, že má nepochybne náklady spojené s touto službou, rovnako tak nežije vo svojej nehnuteľnosti, tzn. že sa minimálne musí podieľať na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti a taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie (ktoré vo výplatných lístkoch sú zrážané (zo sumy XXX,XX eur bola zrazená suma 31,68 eur na stravné (mesiac 8/2016) a zo sumy XXX,XX eur zrazená suma 28,80 eur na stravné a 8,10 eur na poistenie (mesiac 7/2016), ošatenie, čo právny predchodca žalobcu vôbec neskúmal. Podľa názoru súdu vnímanie právneho predchodcu pri posudzovaní bonity žalovaného bolo nielen bez odbornej starostlivosti, ale bez žiadnej starostlivosti, nehovoriac o tom, že taká významná finančná inštitúcia musí a musela mať vedomosť o negatívnom vývoji najmä koeficientu rastu životných nákladov nízkopríjmových domácností nielen v čase uzatvárania zmluvy (viď Správa Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny a oznámenie o výške životného minima zo dňa 20.5.2016 zverejnené na internete: <https://www.employment.gov.sk/sk/informacie-media/aktuality/zivotne-minimum-zostava-nezmenene.html>).

62. Na základe uvedených skutočností, preto súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na uplatnenie si predmetnej pohľadávky z dôvodu nepreukázania platného postúpenia pohľadávky zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch. Aj vzhľadom na skutočnosť, že nárok žalobcu súd zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie, ďalšie dôvody, pre ktoré by bola žaloba nedôvodná (neplatnosť právneho úkonu podľa § 39a OZ, § 54a OZ), spomenul nad rámec uvedeného.

63. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

65. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštanície po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

66. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s §§ 255 ods. 1 CSP spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému ako úspešnému v konaní (keďže žaloba bola zamietnutá) nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil a ani mu zo spisu tieto nevyplývajú. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tomto prípade však súd považuje za potrebné poukázať na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprímeraného zaťažovania strán sporu a tiež článok 4 CSP a princíp analógie iuris. Žalovanému by ako úspešnému v spore teda patril nárok na náhradu trov konania, avšak náhradu trov konania si neuplatnil ani zo spisu nevyplýva, že by mu trovy konania vznikli, preto v súlade s uvedenými princípmi súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.